

Perusopetuksen koulujen päivitetty järjestysäännöt 1.8.2025 alkaen

2243/12.00.01/2025

SIVLTK 18.06.2025 § 70

Valmistelija

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, 040 688 4545,
teemu.piirainen@suomussalmi.fi

Perusopetuslaissa (628/1998) § 29 (1267/2013) määrittää oppilaan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opiskeluympäristön turvallisuuden edistämistä tuetaan oppilaitosten järjestysäännöillä.

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestysäännöt. Suomussalmen kunnan hallintosäännön § 27 (Valtuusto 11.11.2024 § 57) mukaan sivistyslautakunta hyväksyy toimialansa turvallisuussuunnitelmat ja järjestysäännöt. Järjestysäännöillä edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista, sekä kouluyhteisön yleistä turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestysäännöt ohjaavat kaikkea oppilaitosten lukuvuosisuunnitelmiin liittyvää toimintaa. Opetushallitus on laatinut ohjeen tukemaan opetuksen järjestäjiä järjestysääntöjen laadinnassa. Suomussalmen kunnan oppilaitosten voimassa olevat järjestysäännöt ovat nähtävillä kouluilla sekä kunnan www-sivuilla.

Eduskunta on 29.4.2025 hyväksynyt puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä koskevat lakimuutokset. Uudistunut perusopetuslaki tulee voimaan 1.8.2025 ja se velvoittaa perusopetuksen järjestäjiä päivittämään omat järjestysääntönsä lakimuutoksen mukaisesti elokuun alkuun mennessä. Paikallista opetussuunnitelmaa ei tämän lakimuutoksen seuraksena ole tarvetta muuttaa.

Perusopetuslaki muuttuu siten, että se kieltää oppilailta mobiililaitteiden, kuten puhelinten, tablettien, kannettavien tietokoneiden, kuulokkeiden, kellopuhelimien ja älykellojen käytön oppitunneilla, muuten kuin opettajan erikseen antamalla luvalla oppimiseen / oppimisen apuvälineenä. Käyttö on sallittu rehtorin tai opettajan luvalla myös omaan terveydenhoitoon tai muiden terveydellisten syiden vuoksi esim. diabeteksen hoidossa. Näistä sovitaan koulun opetushenkilökunnan, oppilaan sekä hänen huoltajiensa kesken erikseen.

Mobiililaitteiden välttämätön käyttö tulee lakimuutoksen jälkeenkin kuitenkin aina sallia. Välttämättömällä käytöllä tarkoitetaan esimerkiksi yhteydenottoa huoltajaan opettajan luvalla, jos oppilas on koulupäivän aikana sairastunut. Oppilaalla on aina oikeus ilman koulun henkilöstön lupaa hätätilanteessa ottaa yhteyttä viranomaiseen, esimerkiksi soittaa hätänumeroon.

Perusopetuslain § 29 mukaan opetuksen järjestäjän on määrättävä järjestysäännöissä puhelinten ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppituntien aikana sekä laitteiden käytöstä ja säilytyksestä muuna kouluaikana, kuten välitunneilla, luokasta toiseen siirryttäessä tai ruokailussa. Laitteiden säilytyspaikkoina voi opetuksen järjestäjän harkinnan mukaan toimia esimerkiksi käynnykkä-/puhelinparkki, oppilaan oma reppu tai oppilaan oma lukittava lokerokaappi. Sääntely koskee kaikkia oppilaalla mukana olevia mobiili- ja älylaitteita, eikä sillä ole merkitystä, kuka laitteen omistaa.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on arvioinut mobiililaitteiden käytön rajoittamisen lainsäädännön perustuslain mukaisuuden. Eduskunnan sivistysvaliokunta on pitänyt asiaa käsitellessään tärkeänä opetuksen järjestäjän mahdollisuutta määrätä mobiililaitteiden käytöstä koko koulupäivän ajalta. Sivistysvaliokunnan mukaan asiaa on hyvä tarkastella myös ikäsidonnaisesti.

Digitaaliset laitteet ja palvelut ovat osa perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista nykyaikaista oppimisympäristöä kaikissa oppiaineissa. Opettaja vastaa laitteiden pedagogisesta, tavoitteellisesta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä osana opetusta. Oppitunneilla käytetään lähtökohtaisesti opetuksen järjestäjän, koulun tarjoamia laitteita. Oppilaan opiskeluun liittyen ei omaa laitetta siis tarvita.

Keskeisenä tavoitteena lakimuutoksella on, että puhelimen häiritsevää käyttöä rajoittavat järjestyssääntömuutokset varmistavat oppitunneille työrauhaa sekä edistävät oppilaiden keskittymisen mahdollisuuksia. Järjestyssääntöjen rajaavilla linjauksilla koulupäivän aikana myös oppituntien ulkopuoliselle ajalle, tavoitellaan ajan vapautumista arjen sosiaaliselle vuorovaikutukselle sekä aktiivisemmalle toiminnalle kavereiden kesken.

Suomussalmen kunnassa on kaksi perusopetuksen koulua, Karhulanvaaran koulu sekä Ruukinkankaan koulu. Perusopetuslain muutoksen edellyttämän järjestyssääntöjen päivityksen valmistelussa on päädytty laatimaan perusopetukseen yhteiset järjestyssäännöt, jotka ovat voimassa molemmilla kouluilla. Yhteisillä järjestyssäännöillä tuetaan yhdenvertaista ja tasa-arvoista toimintakulttuuria ja se helpottaa myös yhteisten opettajien ja muun henkilökunnan toimintaa, kun säännöt ja käytänteet ovat yhtenevät. Yläkouluikäisille kohdistuvat linjaukset ovat voimassa luonnollisesti vain Ruukinkankaan koululla, sillä se on kunnan ainoa vuosiluokkien 7-9 opetusta järjestävä koulu.

Järjestyssääntöjen valmistelussa mobiililaitteiden käyttöä koskien on huomioitu perusopetuslaki 47 a § (30.12.2013/1267) velvoitteet ja kuultu oppilaita, huoltajia sekä henkilökuntaa. Webropol-kyselyiden tulokset ovat pykäläasian oheismateriaalina. Rehtoritiimi on osallistunut järjestyssääntöjen yhteiseen pohdintaan kuluneen lukuvuoden aikana ja päivitystä on työstyetty rehtoritiimin työkokouksissa. Rehtorit ovat käyneet yksiköiden henkilöstökokouksissa asiasta keskustelua valmistelun aikana.

Liite	Suomussalmen kunnan perusopetuksen järjestyssäännöt 1.8.2025-
Oheismateriaali	Päivitetty mobiililaitteopas (OPH) Huoltajien, henkilökunnan sekä oppilaiden kuuleminen mobiililaitteiden käytöstä, kevät 2025 – yhteenveto Ennakkovaikutusten arviointi
Sivistysjohtajan esitys	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Suomussalmen kunnan perusopetuksen kouluja koskevat järjestyssäännöt liitteen mukaan. Päivitetyt järjestyssäännöt tulevat voimaan 1.8.2025 alkaen.
Päätös	Esitys hyväksyttiin. Ruukinkankaan koulun rehtori Heli Manninen esitteli asiaa.
Toimeksi Tiedoksi	Perusopetuksen koulut Perusopetuksen koulut, koulujen rehtorit, koulunjohtaja